

Verslag Vogelwerkgroep IVN Valkenswaard-Waalre

Onderwerp: Publiekswandeling Drie Bruggen - Oase

Datum: 3 mei 2026

Op 3 mei verzorgen zes vrijwilligers van de Vogelwerkgroep de publiekswandeling in de omgeving van de Drie Bruggen en de Oase. Het aantal deelnemers is minder dan voorheen. Van één kant is het 'helaas' dat we maar 14 gasten ontmoeten. Maar van de andere kant stelt dat ons in de gelegenheid om wat meer individuele contacten te hebben en informatie te delen. En gelukkig zijn er diverse 'oude bekenden' onder de gasten. Dat is voor ons leuk en ook wel een goed teken. Het zou ons overigens niet verbazen dat het aantal deelnemers geringer is dan normaalgesproken door de wegwerkzaamheden aan de Vest. Het zijn ook die werkzaamheden die ertoe leiden dat we bewust wat later vertrekken dan afgesproken. Natuurlijk zijn er onder de gasten ook bekende en minder bekende fotografen, waarvan het leuk is om te zien dat die elkaar verder helpen met de diverse instellingen van hun apparatuur.

Met de 14 gasten en 6 vrijwilligers gaan we uiteindelijk in twee groepen uit elkaar. We lopen de ronde van ongeveer 4 kilometer in tegengestelde richtingen. De start is bij de Drie Bruggen. Het mooie van deze wandeling is dat je in verschillende biotopen loopt. Dat moet dus veel resultaat opleveren. En dat doet het ook direct. Bij de Tongelreep zien we een oeverloper opvliegen om enkele meters verderop op een oevertje neer te strijken. Een witte kwikstaart volgt het voorbeeld. Beide blijven goed in beeld en dat is leuk voor de vogelliefhebbers. We hopen nog even op de aanwezigheid van een (grote) gele kwikstaart maar dat gaat niet door. Als hij of zij er is, dan zit hij goed verscholen.

Als we onze wandeling voortzetten langs de Tongelreep dan vallen direct twee dingen op. Er blijven enkele fotografen achter wat direct onze nieuwsgierigheid wekt of zij iets speciaals hebben gezien. Dat laatste valt dan weer mee, want het gaat kennelijk om technische zaken rond het fotograferen. Het tweede wat ons opvalt is de kakafonie aan vogelgeluiden. Zo laten zwartkoppen, tuinfluiters, roodborsten, winterkoningen en zanglijsters direct weten van hun aanwezigheid. En terwijl we staan te luisteren, horen we een ander opvallend geluid: de wiewaal laat van zich horen. Welkom terug zeggen we dan maar. Zien doen we de vogel niet maar zijn aanwezigheid is onmiskenbaar.

Foto 1: Een oeverloper zoals we die ook bij de Tongelreep waarnemen (foto Fred Emmerik - IVN).

Al wandelend langs de Tongelreep horen we de koekoeken roepen en zien we ook de holenduif en spreeuwen die met voer in de bek in de richting van hun jongen vliegen. En natuurlijk laten ook de boomklever en de grote bonte specht zich daar volop zien. Via de boomklever (door sommigen blauwe specht genoemd) komen we op de verschillende soorten spechten die in het Oase-gebied verblijven. Wat zou het toch mooi zijn als we bijvoorbeeld de middelste bonte specht of de zwarte specht zouden zien. Maar ja, die kans is realistisch gezien erg klein al weet je het nooit.

Aangekomen bij de vijvers van de Hengelsportvereniging lopen we dat terrein even op. Misschien zit er wel een mandarijneend op de plas. Helaas zit er niet veel op het water. We zien enkele woerden van de wilde eend (de vrouwtjes zitten naar verwachting op hun eieren), een koppel kuifeenden en een meerkoet. We trekken dan maar door.

Als we bij de vijvers van de oase komen, zegt één van onze vrijwilligers dat hij wel heel kwaad gaat worden als de koekoek niet in beeld komt. De vogel zit ergens in onze nabijheid te roepen, maar we hebben hem (of haar) nog steeds niet gezien. Wel zien we een fuut met twee jongen op de rug. En dan slaat de sfeer ineens om. Een zwarte specht vliegt voorbij. Hij laat zich niet alleen zomaar zien. Nee hij gaat op korte afstand van ons tegen een kale boom aan hangen en dat houdt hij minutenlang vol. Wat een verrassing om deze vogel zo vol in beeld te krijgen. Diverse fotografen maken de plaatjes, waar ze

eigenlijk alleen maar op kunnen hopen. Wat er verder ook gebeurt, deze zwarte specht maakt voor ons de dag goed.

Foto 2: De zwarte specht van het Oasegebied die ons minutenlang verstomd laat staan (Foto Mayta Braun – IVN).

Als we na ongeveer 10 minuten verder gaan, zien we een knobbelzwaan die ons verrast. Vader zwaan dreef rond een nest, waarop moeder zwaan ligt te broeden. Tijdens ons 'bezoek' aan haar staat ze op om de vijf (!) eieren in het nest één voor één om te draaien. Ook dit is weer een prachtig en niet alledaags beeld. En terwijl we naar dit schouwspel kijken, luisteren we naar de kleine karekiet, die vanuit het riet zijn nabijheid wel heel nadrukkelijk laat weten. Wat een druktemaker.

Op dat moment kruisen de wegen van beide groepen elkaar. Natuurlijk worden de eerste resultaten met elkaar uitgewisseld. Zo heeft de andere groep enkele sprinkhaanzangers en een blauwborst gehoord respectievelijk gezien. Dat is bijna jaloersmakend al zitten we zo niet in elkaar. Wij verwijzen hen naar het nest van de knobbelzwaan en zeggen tevens waar de zwarte specht tegen een boom hangt op het moment dat wij de vogel achterlaten. Op dat moment is het ook tijd voor sommigen voor een kopje koffie of wat te eten. Een bank biedt uitkomst. En terwijl we daar staan, zit een fitis boven ons volop te zingen.

Foto 3: Kleine Karekiet zoals er één zich uitbundig laat horen vanuit het riet (Foto Fred Emmerik – IVN).

Energie opgedaan vervolgen we onze route naar een meer heideachtig deel. Daar hebben wij hoge verwachtingen van. Helaas komen we daar snel van terug. We zien een enkele roodborsttapuit en ver weg een torenvalk vliegen. Maar veel meer zit er niet op de toppen van de struiken en boompjes. Al scannend over het gebied roept iemand dat hij een ooievaar ziet. Maar al snel wijzigen we die waarneming. We zien een zwarte ooievaar over onze hoofden zweven. Wederom hebben een leuke waarneming ook voor de 'doorgewinterde' vrijwilligers in onze groep.

We lopen door op onze route en kijken (natuurlijk) ook verder dan alleen naar vogels. In een korte tijd zien we enkele gewone padden die ons pad kruisen. De kleine diertjes begeven zich op een gevaarlijke route. Je ziet ze nauwelijks en 95 kg kunnen ze niet goed verdragen op hun rug. Dus uitkijken geblazen voor hen en voor ons. Op de volgende pagina zie je een foto van één van de padden die we tegenkomen.

Een andere waarneming is een mierenhoop waarop het krioelt van de rode bosmieren. Direct vertellen we dat dit een mooi wegrestaurant voor de groene specht zou kunnen zijn. De foto van een mierenhoop met de grote gaten gemaakt door een groene specht, die we laten zien in onze cursus vogelherkenning, wordt direct aangehaald.

Foto 4: De gewone pad (Foto Fred Emmerik – IVN).

Foto 5: De door ons aangetroffen mierenhoop vol met rode bosmieren (Foto Fred Emmerik – IVN).

Op het laatste deel van onze wandeling kunnen we nog net laten zien hoe een boompieper zijn vleugels als parachute gebruikt om van de ene boomtop naar de andere te zeilen. Blijft leuk om te zien en vooral ook om te horen.

Aan het einde van de wandeling zijn we toch weer dik tevreden. De ochtend is geslaagd. De deelnemers hebben kennelijk genoten en daar is het vooral om te doen. Nog snel houden we een commercial break en vertellen de mensen dat zij voor € 15,- vriend van ons IVN kunnen en mogen worden. Daarmee steunen zij onze activiteiten en biedt het ook de mogelijkheid om dat allemaal nog gratis aan te bieden.

Op naar de volgende wandeling op 7 juni a.s.. Dan gaan we op zoek naar de wielewaal bij de Achelse Kluis.

PS: op de volgende pagina zie je de verzameling van vogelsoorten die de beide groepen samen hebben waargenomen.

Foto 6: Een zwartkop zoals we die vandaag veel hebben gehoord (Foto Mayta Braun – IVN)

Bijlage 1: Overzicht van de 54 waargenomen vogelsoorten

Witte kwikstaart	Pimpelmees
Huismus	Zwarte kraai
Zwarte specht	Sprinkhaanzanger
Zwartkop	Blauwborst
Winterkoning	Koolmees
Tjiftjaf	Grote Canadese gans
Zanglijster	Kauw
Merel	Kuifeend
Houtduif	Tafeleend
Wilde eend	Tuinfluitier
Vink	bosrietzanger
Boomkruiper	Knobbelzwaan
Geelgors	Fuut
Torenavalk	Meerkoet
Oeverloper	Gekraagde roodstaart
Blauwe reiger	Kleine karekiet
Huiswaluw	Waterral
Tuinfluitier	Holenduif
Zwarte ooievaar	Gierzwaluw
Koekoek	Boompieper
Boomklever	Roodborsttapuit
Grote bonte specht	Fitis
Kleine bonte specht	Vuurgoudhaan
Spreeuw	Wielewaal
Roodborst	Bonte vliegenvanger
Cetti's Zanger	Grauwe gans
Krakeend	Boerenwaluw